

Obsah: [1] **Změny v ÚP. Co nás čeká?** P. Durdík | [2] **Program konference** | [3] **PSU při ČKA** M. Košař | [3] **Připravovaný standard ZÚR** V. Poláčková | [4] **Prvky ÚSES jako VPO?** V. Mackovič | [5] **Digitalizace ÚP** J. Fibiger | [7] **Krajina jako vzácný statek** V. Mackovič, O. Motejl | [8] **Studentská soutěž UDA** Vít Řezáč | [9] **Konference MĚ100 popáté** Vít Řezáč | [10] **Nové publikace** | [12] **Aktuality, informace**

Změny v územním plánování Co nás čeká?

Vážení přátelé,

letošní rok přinesl do našeho života velmi neočekávané události. Prakticky zmrazil na několik měsíců společnost a způsobil výrazný pokles hospodářství. I naše Asociace pocítila důsledky koronavirové epidemie ve formě útlumu naší spolkové činnosti. Museli jsme zrušit jarní konferenci ve fázi finální přípravy a přihlášených účastníků. I přes poměrně nepříznivý vývoj situace doufáme, že se život společnosti pomalu bude navracet k normálnímu stavu. S ohledem na současné podmínky jsme naši podzimní konferenci připravili ve zkrácené podobě, tedy pouze jako jednodenní odborné setkání.

Přes poměrně razantní zpomalení všech aktivit, příprava nového stavebního zákona pokračuje rychlým tempem a na podzim by mělo být výsledné znění předmětem projednání a schvalování v Parlamentu České republiky. Předmět úpravy, daný věcným záměrem, se po projednání výrazně změnil, zejména z hlediska kompetencí a postavení jednotlivých aktérů procesu výstavby. To se týká také územního plánování, které je předmětem dalších jednání a odlišných názorů na jeho zařazení ve struktuře veřejné správy. Samozřejmě pozměňovací návrhy, které vzejdou z iniciativy Poslanecké sněmovny, mohou podobu zákona ještě výrazně ovlivnit, ale podstata nového zákona je dnes již jasná.

Co nás tedy čeká do budoucna, jak bude vypadat proces výstavby od územního plánování k realizaci staveb? Co přinese digitalizace a standardizace v územním plánování

a ve výstavbě vůbec? Jak budou ochráněny veřejné zájmy a kdo o tom bude rozhodovat? Jak funguje územní plánování v Evropě? Jakou roli bude mít samospráva a jakou roli si ponechá stát? A bude to pro naši republiku a naše města a obce lepší, přehlednější a srozumitelnější?

Změny v územním plánování a to, co nás čeká, bude předmětem naší podzimní konference, která se koná v roce, kdy si budeme připomínat třicáté výročí založení naší Asociace. Proto i tomuto tématu bude věnováno krátké ohlédnutí.

Konference i tradiční společenský večer se uskuteční v prostorách kongresového centra Vavruška na Karlově náměstí 5 (palác Charitas), které je dobře dostupné i pro mimopražské účastníky.

Vážení přátelé, věřím, že i Vám již chybí naše diskuse na více než aktuální témata. Doufám, že se i při příležitosti kulatého výročí našeho spolku pozdravím s mnohými našimi členy, kteří se našich akcí již z různých důvodů neúčastní. Těším se, že se s Vámi všemi, kteří se pohybujete v územně plá-

novacím procesu ve všech jeho podobách a rolích, opět po delší době setkám a rozvíme diskusi nad tématem, který je pro naši práci více než klíčový.

Petr Durdík
předseda AUÚP

Letecký pohled na Karlovo náměstí v Praze

Foto: IPR Praha, CC BY-SA

Změny v územním plánování. Co nás čeká?

Konference AUÚP ČR, Praha 8. října 2020, Kongresové centrum Vavruška, palác Charitas, Karlovo nám. 5

Program konference

Čtvrtek dopoledne	Čtvrtek odpoledne
09:00–10:00	13:00–13:20
10:00–10:10	13:20–13:40
10:10–10:30	13:40–14:00
10:30–11:00	14:00–15:30
11:00–11:20	15:30–16:00
11:20–11:40	16:00–17:00
11:40–12:00	17:00–22:00
12:00–13:00	

Čtvrtek dopoledne

- 09:00–10:00 Prezenze účastníků
- 10:00–10:10 Zahájení konference
- 10:10–10:30 **30 let AUÚP** – Jan Mužík
- 10:30–11:00 **Evropský kontext územního plánování** – Géza Salamin (Maďarsko)
- 11:00–11:20 **Nový stavební zákon** – Roman Vodný
- 11:20–11:40 **Standardizace v územním plánování** – Josef Morkus
- 11:40–12:00 **Geoportál** – Kateřina Vrbová, Jiří Čtyroky
- 12:00–13:00 Přestávka na oběd

Čtvrtek odpoledne

- 13:00–13:20 **SEA** – zástupce MŽP
- 13:20–13:40 **Rizika kvality ÚAP v praxi** – Romana Vačkářová
- 13:40–14:00 **Zrychlit, zkrátit, zjednodušit** – Petr Durdík
- 14:00–15:30 **Panelová diskuse** (moderátor Radim Perlín); panelisté: Renata Chmelová (Senát PČR), Filip Dienstbier (NSS), Roman Vodný (MMR), Arnošt Vogel (Haňovice), Romana Vačkářová (Kr-JČ)
- 15:30–16:00 Přestávka na kávu
- 16:00–17:00 **Shromáždění členů**
- 17:00–22:00 Společenský večer

Kongresové centrum Vavruška

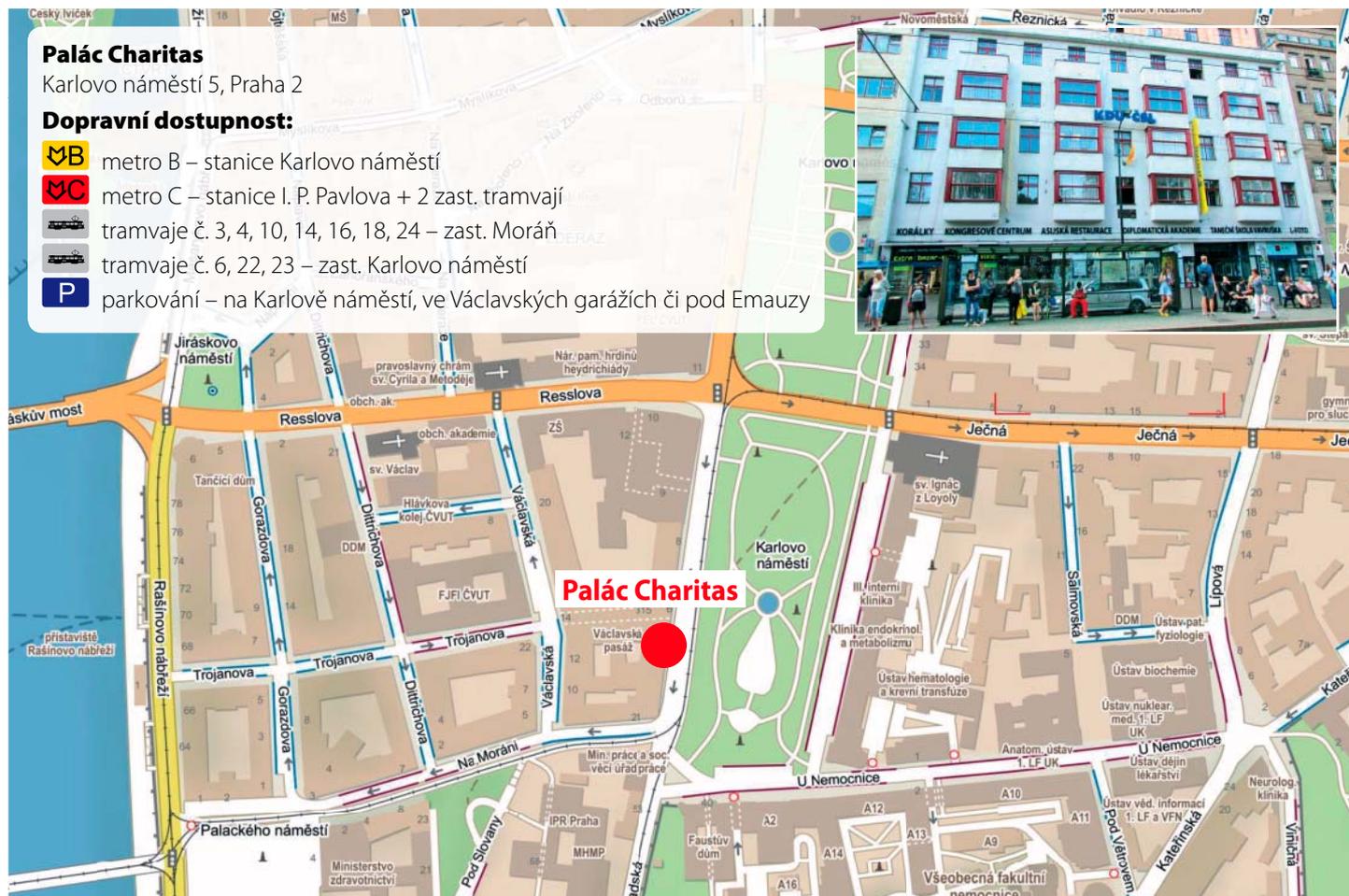
Kongresové centrum Vavruška sídlí v paláci Charitas, ve funkcionalistické budově postavené v roce 1929. V roce 2002 byla nově zrekonstruována (Ing. arch. P. Šustík, Ing. arch. V. Tuček), a to především pasáž a dvorany v parteru. Další úpravy se týkaly sálu a společenských prostor v suterénu a modernizace kancelářských prostor. Fasáda do náměstí byla

obnovena do původní podoby včetně barevnosti a replik výsuvných (amerických) oken.

Pro účely podzimní konference nabízí centrum plně klimatizovaný sál až pro 220 lidí ve školním uspořádání (viz foto), kde se uskuteční i večerní raut včetně profesionální taneční ukázky.

Foto: KC Vavruška on-line, CC BY-SA

Palác Charitas

Karlovo náměstí 5, Praha 2

Dopravní dostupnost:

- metro B – stanice Karlovo náměstí
- metro C – stanice I. P. Pavlova + 2 zast. tramvají
- tramvaje č. 3, 4, 10, 14, 16, 18, 24 – zast. Moráň
- tramvaje č. 6, 22, 23 – zast. Karlovo náměstí
- parkování – na Karlově náměstí, ve Václavských garážích či pod Emauzy

PS URBANISMUS při ČKA

Činnost pracovní skupiny pro urbanismus a územní plánování byla v České komoře architektů obnovena v roce 2010. Letos tedy může zrekapitulovat 10 let své činnosti. Pracovní skupina (PS) dostala název PS pro územní plánování, urbanismus a krajinu. Postupně se název ustálil na PS Urbanismus (PSU). Činnost pracovní skupiny se věnuje vazbám a poloze autorizovaných osob v celé šíři procesu územního plánování, včetně systémových vazeb na krajinu a ekologii. V gesci pracovní skupiny je také téma městských architektů. Široké spektrum praktických zkušeností autorizovaných osob zastoupených v PSU umožňuje posuzovat projednávaná témata z různých úhlů pohledu. Kvalitativním přínosem pravidelných jednání pracovní skupiny (cca 10x za rok) je proto i bod „Různé“, ve kterém se diskutují aktuální témata v oboru. Pracovní skupina Urbanismus pracuje ve složení:

Milan Košar – předseda

Stašek Žerava – místopředseda

Jaromír Hainc, Vladimír Mackovič, Ivan Plicka, Vlasta Poláčková, Hana Zachová, Václav Zůna – členové, Dana Pokojová – externí člen

Činnost PSU je dlouhodobě zaměřena na problematiku územního plánování v celé šíři, od vytvoření standardů pro územní a regulační plány přes legislativu a vývoj změn ve stavebním právu po aktuální téma „městský architekt“. Členové PSU pod vedením Vlasty Poláčkové byli úspěšní ve výběrovém řízení na zpracování standardů ZÚR pro MMR a v současné době na úkolu intenzivně pracují.

Velká pozornost byla věnována názorům na postup rekonstrukce stavebního práva v oblasti územního plánování a také námětům, jak přispět k „osvětě“ územního plánování a přiblížení jeho problematiky širší veřejnosti.

PSU poskytuje průběžně servis a poradenství pro města, která mají zájem zřídit post městského architekta a obrazejí se na ČKA se žádostí o pomoc, včetně účasti v komisi pro výběr městských architektů.

Za připomenutí stojí rovněž sepsání memoranda mezi ČKA a Platformou architektů s cílem vzájemně koordinovat činnost obou

subjektů a dosáhnout zavedení odborné přípravy na specifickou činnost městských architektů.

Mezi hlavní témata činnosti za období 2019–2020 patřily zejména:

- zpracování standardů pro územní a regulační plány;
- zpracování standardů pro ZÚR (na úkolu se průběžně pracuje);
- spolupráce na publikacích ČKA;
- městský architekt (MA) – poradenství, konzultace, aktualizace seznamu MA;
- definování aktuálních problémů územního plánování a možnost jejich řešení;
- pokračování spolupráce s MMR a dalšími subjekty – problematika územního plánování;
- příprava seminářů a diskusí pro členy ČKA, státní a veřejnou správu, odbornou i laickou veřejnost na téma územního plánování a na téma městský architekt.

Milan Košar
předseda PS Urbanismus

Připravovaný standard ZÚR

Česká komora architektů předala v červenci 2020 MMR první etapu „Návrhu urbanistické části standardizace některých výstupů zásad územního rozvoje“.

Zadání MMR se týká výkresů výroku (s výjimkou výkresu krajin, pro které se stanovují cílové kvality). Je zaměřeno na sjednocení grafického zobrazení závazných jevů ve výkresech:

1. Výkres uspořádání území kraje obsahující zejména rozvojové oblasti, rozvojové osy a specifické oblasti
2. Výkres ploch a koridorů, včetně územního systému ekologické stability
3. Výkres veřejně prospěšných staveb, opatření a asanací

4. Výkres oblastí, ploch a koridorů, ve kterých je uloženo prověření změn jejich využití územní studií nebo je uloženo pořízení a vydání regulačního plánu

V první etapě je návrh určený pro konzultace MMR zejména s krajskými úřady. V druhé etapě bude návrh upraven podle shromážděných připomínek. Na urbanistickou část standardu by měla navázat práce na datovém modelu standardizovaných výstupů ZÚR.

Návrhu předcházela analýza všech aktuálních krajských ZÚR (s výjimkou Prahy, která vzhledem ke svým specifickým byla ze standardu vyjmuta).

Výsledkem analýzy je zjištění, že zpracování dokumentací se liší jak po stránce formální, tak i metodické. Zpracovatelé standardu na potřebu metodického sjednocení výkladu vybraných jevů ZÚR upozornili. Zejména se jedná o potřebu sjednocení vymezení os a oblastí, struktury osídlení a řešení ÚSES na úrovni ZÚR.

Na urbanistickou část standardu by měla navázat práce na datovém modelu standardizovaných výstupů ZÚR.

Vlasta Poláčková

Víme, kdy označit prvky ÚSES jako veřejně prospěšné opatření?

Nedávno jsem zapracovával ÚSES vymezený v zásadách územního rozvoje (ZÚR) do právě řešeného územního plánu. V ZÚR bylo dotčené regionální biocentrum vymezeno na lesnatém porostu, který byl zařazen mezi evropsky významné lokality (EVL). Biocentrum je v ZÚR označeno jako veřejně prospěšné opatření (VPO), protože má být založeno. Uvedená situace mě inspirovala k napsání tohoto příspěvku. Jednak, proč by se mělo biocentrum zakládat (tj. prakticky řečeno nově vysázet), když je vymezeno na lesních společenstvech? Druhý podnět má obecnější charakter, a proto jsem se na něj v příspěvku zaměřil. Výchozí otázka zní „Jaký efekt má značit ÚSES v ZÚR jako VPO“? Svoje pátrání jsem začal analýzou pojmu „veřejně prospěšné opatření“. Co tento pojem znamená? Odpověď nalezneme v paragrafu 2 stavebního zákona:

m) veřejně prospěšné opatření nestavební povahy slouží ke snižování ohrožení území a k rozvoji anebo k ochraně přírodního, kulturního a archeologického dědictví, vymezené ve vydané územně plánovací dokumentaci.

Veřejně prospěšné opatření vyjadřuje veřejný zájem. ÚSES slouží k rozvoji přírodního dědictví. Lze jej tedy vyznačovat jako veřejně prospěšné opatření. Veřejný zájem na vytváření ÚSES však již vyplývá z paragrafu 4 zákona o ochraně přírody a krajiny č. 114/1992 Sb., ve kterém se mimo jiné uvádí:

...Ochrana systému ekologické stability je povinností všech vlastníků a uživatelů pozemků tvořících jeho základ; jeho vytváření je veřejným zájmem,...

Za prvé lze konstatovat, že veřejný zájem na vytváření ÚSES není nutné vyjadřovat prostřednictvím veřejně prospěšného opatření. Další efekt z veřejně prospěšného opatře-

ní je spojen s řešením vlastnických vazeb. Konkrétně se jedná o paragraf 170 stavebního zákona, který specifikuje, pro jaké účely a za jakých podmínek lze vyvlastňovat:

(1) Práva k pozemkům a stavbám, potřebná pro uskutečnění staveb nebo jiných veřejně prospěšných opatření podle tohoto zákona, lze odejmout nebo omezit, jsou-li vymezeny ve vydané územně plánovací dokumentaci a jde-li o:

b) veřejně prospěšné opatření, a to snižování ohrožení v území povodněmi a jinými přírodními katastrofami, zvyšování retenčních schopností území, založení prvků územního systému ekologické stability a ochranu archeologického dědictví.

Za druhé lze konstatovat, že pokud je pro založení ÚSES potřeba vyvlastnit pozemky, musí být dotčená plocha vyznačena v územně plánovací dokumentaci jako veřejně prospěšné opatření. Já však nepovažuji za potřebné již v ZÚR vyznačovat prvky ÚSES jako veřejně prospěšné opatření. Uvedu několik argumentů pro toto tvrzení.

- V měřítku ZÚR, tj. 1 : 100 000, nelze specifikovat pozemky, na kterých má být založen prvek ÚSES. Pokud ano, tak se jedná jen o formální splnění formálního požadavku, který není dostatečně odůvodněn.
- Z rozsudku NSS vyplývá: „Provázanost neznamená, že by nižší stupeň (územní plán) musel obsahovat pouze to, co je výslovně uvedeno ve vyšším stupni (zásadách územního rozvoje)“.¹⁾ Postačí tedy, když se prvek ÚSES vyznačí jako VPO až v relevantním územním plánu, pokud se zjistí potřeba dotčené pozemky vyvlastnit.
- Paušální vyznačování ÚSES jako VPO nepožaduje ani Ústav územního rozvoje.²⁾ V odpovědi se mimo jiné uvádí: *Územní systém ekologické stability (ÚSES) lze zařadit*

do veřejně prospěšných opatření... Nejedná se však o povinnost. O zařazení rozhoduje zastupitelstvo obce při vydávání územního plánu po předchozím projednání s dotčenými orgány.

Závěrečné shrnutí

Na úrovni ZÚR nejsou obecně platné důvody mechanicky vyznačovat skladebné části (prvky) ÚSES jako veřejně prospěšné opatření. Individuální případy, kdy je potřeba již v ZÚR označit ÚSES jako VPO (pokud existují) jsou výjimkou, která potvrzuje uvedené pravidlo. Těžiště popisovaného problému spočívá v tom, že dosud není znám mechanismus systémového vytváření ÚSES. I v důsledku toho přispívá k „zaplevelování“ územně plánovacích dokumentací formálními požadavky. Jedním z nich je mechanické označování ÚSES jako veřejně prospěšné opatření. Tato časově náročná činnost nepřináší pozitivní efekt. A přitom se jí musí věnovat široká paleta osob (projekce, pořizovatel; dotčený orgán) a to jak při pořizování ZÚR, tak územních plánů. Uvedený závěr je názor autora příspěvku, který vychází z citovaných právních předpisů a z jeho praxe projektanta ÚSES.

PS

Nedaří se vyvlastnit pozemky pro výstavbu preferovaných staveb, jako jsou například dálnice. Neumím si proto představit, že by veřejná správa úspěšně vyvlastňovala pozemky pro založení skladebné části ÚSES, jejichž preference se blíží nule. K čemu tedy ÚSES jako VPO na úrovni ZÚR.

Vladimír Mackovič

1) rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 10. 2009, č. j. 6 Ao 3/2009 – 76

2) Viz 1000 OTÁZEK KE STAVEBNÍMU PRÁVU; <http://www.uur.cz/1000-otazek?action=heslo&id=228&IDtema=22>

Jak změni digitalizace územní plánování

Změna zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím zákonem o právu na digitální služby a o změně některých zákonů č.12/2020 Sb., platného od ledna letošního roku, zásadně otevřela legislativní prostor pro nástup digitalizace do procesů územního plánování. Probíhající diskuse kolem rekonstrukce stavebního zákona má mnoho koncepčně a názorově si odporujících skupin, ale otázka digitalizace se zdá být nesporná, i když pod povrchem diskusí je znát jasné napětí, charakterizované otázkami: od kdy, kdo nás vybaví technikou, kdo zajistí software, kdo to vše zaplatí a kdo se co bude muset naučit? V pozadí jsou otázky, kdo přijde o práci a kdo ji případně získá?

Množí se nové pojmy: „Portál stavebníka“, který by měl být místem VŠECH dostupných informací pro potřeby investorů, DTM (digitální technická mapa), která by měla obsahovat všechny právně závazné informace o podzemních i nadzemních sítích, které jsou dnes předmětem často náročného zjišťování u řady správců, navíc v různých formách zobrazení, „Portál územního plánování“, který by měl soustředit a zprostředkovat všechny dostupné informace o územních plánech (většinou myšleno o všech územně plánovacích dokumentacích, možná i územních studiích), „zákon o BIM a vystavěném prostředí“ je dnes rovněž v přípravě, ten by měl zakotvit do dvou let závaznost používání metody BIM při veřejných investicích a nařídí způsob následného „uložení“ BIM modelu do územního modelu vystavěného prostředí.

Urbanisté diskutují otázky standardizace jednotlivých ÚPD, zatím zejména územních plánů, která by byla cestou, jak počítat jednotně přečte a pro své programy vyhodnotí různé barevné a grafické značky, které jsou dnes používány, a jak k nim přiřadit další negrafické informace.

Lze konstatovat, že vzniká souběžně řada paralelních iniciativ, že hledání legislativních a normalizačních postupů předbílá praxi a jsou vytvářeny jako ideální neověřené principy, které jsou následně terčem oprávněných bouřlivých diskusí. Navíc není k dispozici ani známá zahraniční zkušenost, která by směřovala na propojený systém pro celou Evropskou unii, nebo aspoň pro nejbližší naše okolí (Německo, Slovensko, Polsko, Rakousko apod.). Je otázka, jak to dělat jinak, neb územní plánování se musí

opírat o zákonně dohodnuté principy. Zkušenosti s BIM (Building Information Modeling) zde nelze plně aplikovat, i když v použití BIM existuje již několik let rozvíjená zkušenost s realizovanými soukromými stavbami, ani zde se nedaří ustanovit nějaký pevný normalizační systém platný pro EU nebo středoevropský prostor a národní snahy o standardizaci pro veřejné zakázky jsou proto terčem, zřejmě oprávněné kritiky. Kritici upozorňují na dynamický vývoj nástrojů (softwarových i hardwarových) a na nutnost otevřeného hledání praxí, a vycházejí z názoru, že stačí univerzální otevřený společný datový systém. To, co je možné u jednotlivých staveb, je problém u územního plánování. Přitom naznačený legislativní vývoj i každodenní praxe v ČR, zdá se, je v mnoha ohledech nástupu digitalizace otevřená, Česká republika je v předních řadách EU vývoje a bylo by škoda nastavené tempo ztratit.

Klasici urbanismu vždy položí otázku: „Co je cíl?“ Jistě, cílem územního plánování není digitalizace, ale, a zde nastává onen posun, cílem je dle jejich představy dobře navržený a funkční územní plán. Ale je to tak? Není cílem územního plánování dobře řízená správa a rozvoj území, kterého územní plánování je nesporným nástrojem? A při tomto pohledu se digitalizace stává mnohem významnějším procesem, který ovlivní nejen proces vzniku územního plánu, ale i systému přípravy veřejných investic, správy území, zajištění jeho služeb. Digitalizace a změny s ní spojené jsou nositelem změn, které ovlivní i požadavky na utváření vystavěného prostředí, požadavky na vztahy pracoviště–bydliště, zásobování zbožím i energiemi, většina dopravních systémů je 100–200 let koncepčně starých. Pan prof. Krize mne před lety zdůrazňoval, že hlavním organizátorem utváření měst je „osobní automobil“ a desurbanizační vývoj českého prostoru za posledních 30 let mu dává za pravdu, ale nenarazil tento vývoj na svou limitu? Technicky (auto má již skoro každý, při jeho provozu naráží na kapacity komunikací i parkovacích možností a jeho využití je jen velmi neefektivní) i sociálně (vlastnictví auta přestává být sociálním statusem a pro mladou generaci je stále přijatelnější forma jeho sdílení). Jak se budeme přepravovat za 20–30 let? Zkoušku na práci a vzdělávání z domova a zásobování nákupem přes internet s následným dovozem, máme čerstvě za sebou. Centrum měst bu-

doucnosti se snaží modelovat a definovat nové požadavky, ale i možnosti, které nám budoucnost zřejmě přinese.

Nadace ABF letos uspořádala letní výtvarné dílny, jako městský prázdninový tábor pro děti od 7 do 14 let, zaměřené na malování domů, kreslení jejich návrhů a vytváření modelů území i jednotlivých staveb. Klíčem k dorozumění s dětmi a nalezení přístupu k takovéto činnosti je příkladně Minecraft (počítačová hra), kterou zná od 2–3 let dnes snad každé dítě a která vyučila mladou generaci v prostorové představivosti i schopnosti vnímat hmotové, ale i kvalitativní vlastnosti jednotlivých prvků, ze kterých se virtuální svět Minecraftu skládá. Odkazem na tuto hru se 7–10leté děti (které mají za sebou desítky, stovky, často i tisíce odehraných

se do měřítek obce, kraje či dokonce celého státu, aby byl pro uživatele snadno čitelný. K tomuto cíli vede cesta, na které budeme muset odpovědět na řadu dnes jen naznačených, ano zatím i nevyslovených otázek. Dle mého názoru je velkým nedostatkem téměř absence výzkumné kapacity, ale i poptávky po ní, která by tyto otázky identifikovala, popsala, navrhla jejich řešení a umožnila jejich experimentální ověřování. To v územním plánování nemůže být úkolem pro volný trh. Jestliže si Evropská unie stanovila pro výzkum na další rozpočtové období dvě hesla Smart a Green, jsou obě obsažena ve formulované poptávce po chybějícím výzkumu a jeho aplikaci do územního plánování!

hodin) snadno dostaly do správného vnímání i skutečné stavby a jejich plánů, ba i jeho navrhování. Minecraft byl využit i pro dospělé jako nástroj participace při projednávání nového plánu jednoho ze švédských sídel. Klasická tužka a představa ruční kresby tak dostává obrovskou konkurenci v přípravě prostorové představitosti, vnímané nejen jako 3D model, ale jako soubor řady vlastností, které jednotlivé prvky s sebou nesou i jako integrovaný ekonomický proces, neb na další rozvoj si musí hrát „vydělat“. Mladá generace je připravena rozumět takovýmto modelům a nebude potřebovat „vykladače“ často nepřehledných a nedomyšlených značek a symbolů dnešních územních dokumentů a bude mnohem gramotnějším partnerem při posuzování nových koncepcí a připomínkování rozvojových záměrů. To je trochu zprostředkované vyjádření cíle digitalizace územního plánování a šance, která se mu otevírá. Otvírá se tak i šance na demokratizaci a aktivní využití našeho oboru.

Dynamický digitální model území se stává proto etapovým cílem, který by měl umožnit návrat územního plánování jako významného nástroje procesu přípravy rozvoje a správy našich sídel. Jak by mohl vzniknout? Možným základem může být již zmiňovaná DTM, která se stane nositelem uložených BIM modelů jednotlivých staveb, údajů z procesu aktualizace ÚAP, nositelem několika desítek celostátních strategií a investičních programů státu, obcí i soukromého sektoru. Půjčíme-li si z průmyslu pojem „digitální dvojče“, měl by být digitální dynamický model území schopen prezentovat i časové roviny, historické etapy stavu území, jeho současnost, jeho schválený rozvoj, ba i zatím jen variantně diskutované záměry. Pro teorii územního plánování je definován mimo jiné úkol, jak vyjádřit jednotlivé směrné i závazné podmínky a regulativy přijaté pro to které území a jak nastavit zoomování, jak generalizovat tisíce údajů a detailů, které digitální model pone-

Vizí je, že budeme mít jen jeden územní plán (dynamický digitální model území), který umožní on-line poskytnutí informací o kterémkoliv místě, pro kterýkoliv záměr: pro rozhodnutí stavebníka, pro správu obce, pro stanovení krajské či státní koncepce, pro řešení krizových situací, pro optimalizaci energetických či dopravních systémů, pro ochranu památek i přírody, pro využívání smart systémů, při poskytování služeb, při péči o nemocné či starší občany, při ekonomické optimalizaci nákladů na investice a jejich provoz, při každodenní údržbě a zajišťování bezpečnosti a další a další služby, které postupně převezme umělá inteligence. Chceme-li si zachovat svoji kontrolu, musí se urbanisté stát architekty informačních systémů o vystaveném území a podílet se na systému jejich tvorby a domýšlení způsobů jejich budoucího využívání.

Foto: Archiv Nadace ABF (modely z letní výtvarné dílny)

Jan Fibiger

Krajina jako vzácný statek – vybraná citace Otakara Motejla

Nedávno jsem při „brouzdání po webu“ objevil text veřejného ochránce práv JUDr. Otakara Motejla z 10. října 2006, který se týkal krajiny. Rád bych se podělil o několik jeho myšlenek z tohoto materiálu. Formulace vznikly před 14 lety a stále jsou (bohužel) aktuální.

Ad) OCHRANA KRAJINY

- *Jakkoliv můžeme být přesvědčeni o tom, že určitý stavební zásah v území je pro člověka a jeho aktuální potřeby tím nejlepším řešením, pokud si nepoložíme otázku, zda je to také správné řešení pro krajinu, může se lehcce stát, že to, co se nám zpočátku zdálo být pro člověka dobrým řešením, se v kontextu s devastujícím zásahem pro krajinu najednou ukáže ve zcela jiném světle.*

Ad) OCHRANA ZEMĚDĚLSKÉ PŮDY

- *Veřejný ochránce práv se znepokojením sleduje často benevolentní přístup orgánů veřejné správy k ochraně volné krajiny, potažmo zemědělské půdy v okolí velkých sídel. V tomto směru je předmětem kritiky ochránce povolování umístění průmyslových zón na nejkvalitnějších půdách či chaotická, bez rozmyslu, ad hoc realizovaná výstavba nových satelitních sídlišť, mnohdy zcela uměle zasazených do určitých krajině, kulturně a sociálně stabilizovaných venkovských sídel. Je zřetelné, že ochrana zemědělské půdy a krajiny bývá v takových případech odsunuta na druhou kolej.*
- *Bohužel i plochy tzv. brownfields jsou investory většinou přehlíženy s tím, že neodpovídají požadavkům na bezkonfliktní realizaci jejich záměrů. Je-li však pro investora jednodušší a levnější stavět tzv. na zelené louce, měly by zde být právě orgány veřejné správy, aby ho v jeho činnosti žádoucím způsobem usměrnily.*

Ad) KONCEPČNÍ POSOUZENÍ

- *Mělo by být právě úkolem nezávislé státní správy, aby, zejména s využitím institutu posuzování vlivu na životní prostředí (tzv. EIA), veškeré skutečnosti ke konkrétní investici se vážící rozkryla, a zajistila objektivní zhodnocení relevantních variant.*

Ad) ROLE ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ

- *V souvislosti s nedůsledně prověřenými účinky dopravních staveb, velkoplošných prodejen a skladových areálů a jejich následnými negativními dopady na okolí upozorňuje ochránce také na podcenění*

Foto: Pxabay.com on-line, David Mark, 2017, CC BY-SA

role územního plánování ze strany měst a obcí při realizaci rozvojových záměrů. Každé lidské sídlo se svým jedinečným umístěním v krajině je složitým urbanistickým organismem, jenž se vyvíjí v čase a prostoru s určitou setrvačností. Proto každý neuvážený a předem důkladně nezhodnocený zásah může tento svěbytný organismus a jeho fungování na dlouhou dobu negativním způsobem ovlivnit.

- *V této souvislosti nelze pominout, že obec jako schvalovatel územního plánu vystupuje v roli jakéhosi „manažera území“, neboť je to ona, kdo v podobě územně plánovací dokumentace formuje budoucí podobu území a zásadním způsobem ovlivňuje jeho fungování z hlediska regulace nejrůznějších zájmů prezentovaných posléze v regulačních funkcích využití území.*
- *Právě zvládnutí růstu sídel je dle názoru ochránce, se zřetelem na současnou neuspokojivou situaci, jedním z klíčových úkolů územního plánování.*

Ad) ČINNOST STAVEBNÍCH ÚŘADŮ

- *Samostatnou kapitolou je činnost stavebních úřadů, které si mnohdy neuvědomují svoji zásadní roli z hlediska povolování jednotlivých záměrů ve svém územním obvodu (princip univerzality rozhodování o území stavebními úřady), a tedy svůj podíl odpovědnosti za zachování vzhledu krajiny a jejich hodnot.*
- *Bez řádného projednání ze strany stavebních úřadů existují v území motokrosové či golfové areály, areály k nakládání s odpady apod., ačkoli právě místně příslušný stavební úřad je institucí, která má mít přehled o všech stavebních, ale i jiných aktivitách,*

týkajících se využívání území. Místně příslušnému stavebnímu úřadu tak přísluší uvedené aktivity v mezích právní úpravy regulovat.

Ad) Právo

- *Palčivým problémem tak nadále podle ochránce zůstává složité dobírání se práva v české kotlině, kdy dochází k tomu, že než v konkrétní věci rozhodne autoritativně soud, bývá příslušný záměr zpravidla dávno realizován.*

Celý příspěvek, který napsal JUDr. Otakar Motejl, jsem našel na <https://www.ochranace.cz/aktualne/tiskove-zpravy-2006/krajina-jako-vzacny-statek/>

Závěrem

Příspěvek byl napsán ke konci roku 2006, tedy těsně předtím, než vstoupil v platnost stavební zákon č. 183/2006 Sb. Ten nově zařadil do územně plánovacích dokumentací výstupy, které se týkají přímo krajiny. Na úrovni krajů se jedná o stanovení cílových kvalit krajiny a v územních plánech se řeší koncepce uspořádání krajiny. V současné době právě probíhá rekodifikace stavebního práva. Poučíme se z nedostatků stávajícího stavebního zákona a navážeme na pozitivní zkušenosti? Nebo se vše zruší a spolehne se na chaos současnosti a budoucnosti? Krajina zřejmě v nějaké podobě bude existovat, ale pro jaké organismy?

Vladimír Mackovič

Studentská soutěž Urban Design Award vstupuje do nového čtvrtstoletí

Soutěž, dříve známá pod názvem O nejlepší urbanistický projekt, změnila letos svoji image.

Má nové logo a nový název. Pro anglické pojmenování se pořadatelé rozhodli kvůli tomu, že se stále rozšiřuje okruh organizujících škol a přidávají se další zahraniční fakulty – nejnověji Fakulta architektury z Budapešti, jejíž zapojení jsme dohodli během loňské exkurze AUÚP. Soutěž organizuje Ústav prostorového plánování Fakulty architektury ČVUT v Praze pod záštitou Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR a České komory architektů.

**URBAN
DESIGN
AWARD
2018 ■ 2019**

Na prvním místě soutěže se v ročníku 2018–2019 umístila Vanda Kotková z Fakulty architektury ČVUT v Praze, o druhé a třetí místo se dělí její spolužák z fakulty Roman Hrabánek a Jakub Sedláček z Fakulty stavební VUT v Brně, tři odměny putují na Fakultu architektury STU do Bratislavy.

Výsledky se obvykle vyhlásí současně s otevřením putovní výstavy oceněných projektů. „Vzhledem k restrikcím souvisejícím s koronavirovou pandemií jsme to letos museli vyřešit jinak,“ sdělil sekretář soutěže Ing. arch. Vít Řezáč. Vítěze i všechny oceněné organizátoři oznámili na facebookovém profilu soutěže a na webu Fakulty architektury ve středu 8. dubna přesně ve 13.30 hodin. Výstava – zatím pouze on-line – byla uveřejněna tamtéž.

Soutěž je určena všem studentům, kteří v daném akademickém roce vytvořili ateliérovou semestrální práci zapsanou jako urbanistický projekt. Do soutěže nelze přihlásit magisterské diplomní projekty.

V čem je soutěž unikátní? Propojuje akademickou sféru s odborníky mimo akademické prostředí. Většina porotců je nominována právě z jejich řad. Jedná se o přední

1. místo, Vanda Kostková, Praha-re_vize/Bohdalec

architektky, vedoucí projektových kanceláří, pracovníky městských úřadů, ministerstev nebo hlavní architektky měst. Studenti a současně jejich pedagogové jsou tak konfrontováni s pohledem z praxe. Zároveň udává cenný přehled o přístupu k výuce urbanismu na různých univerzitách. „Kvalita soutěžních projektů je poměrně vyrovnaná, v průběhu let se mění hlavně grafická úroveň v závislosti na rozvoji technologií a studenti lépe prezentují postup, který k výsledku vedl. Práce se stále více zaměřují na řešení veřejného prostoru či revitalizaci zanedbaných území ve městech,“ doplňuje docent Jan Mužík, který byl letos členem poroty. Řada vítězů se nadále věnuje práci v oboru urbanismu nebo územního plánování. „Jen na FA ČVUT vyučuje na Ústavu prostorového plánování Veronika Šindlerová nebo na Ústavu krajinářské architektury Laura Jablonská. Vítězem byl i doc. Dalibor Hlaváček, vedoucí Ústavu navrhování II,“ dodává Ing. arch. Vít Řezáč.

Výsledky

V ukončeném ročníku se do soutěže přihlásilo celkem 32 prací: 11 projektů pocházelo z FA ČVUT v Praze, 14 návrhů z FA STU v Bratislavě, 5 z VUT v Brně, 1 z FSV ČVUT v Praze a 1 z liberecké FUA TUL.

Hodnocení poroty provázela bohatá diskuse o šíři, typu a rozsahu přihlášených prací. Šlo jak o projekty veřejných prostor, krajinářské práce, tak o rozsáhlejší úlohy nových čtvrtí. Přihlášen byl tradičně také jeden regulační plán. Porota hodnotila nejen samotný výsledek a jeho rozsah, ale také

míru vlastní invence a kvalitu a prezentaci procesu, který k návrhu vedl. Ačkoli do druhého kola postoupilo celkem devět návrhů, porotci se po dlouhé debatě shodli na šesti oceněných. O těch proběhlo závěrečné hlasování, ze kterého vzešlo výsledné pořadí.

1. místo

Vítězkou se stala **Vanda Kotková** z Fakulty architektury ČVUT v Praze, Ateliér Novotný – Koňata – Zmek, Ústav navrhování I, se svým projektem **Praha-re_vize/Bohdalec**, v němž navrhuje čtvrt s různorodou zástavbou, která využívá svůj potenciál, ale zároveň jej rozvíjí a komplexně zpracovává nelehké téma jedné z klíčových lokalit pro rozvoj města, velkého rozvojového území Bohdalce-Slatin. Porota ocenila její srozumitelný postup a důkladnou analýzu i kvalitu návrhu. Pozitivně také hodnotila, že autorka přemýšlí ve vrstvách, navrhuje ohniska území (centra jeho rozvoje) a směry prostupnosti.

2.–3. místo

O druhé a třetí místo se podělili dva ocenění. Student Fakulty architektury ČVUT v Praze **Roman Hrabánek** a dále **Jakub Sedláček** z Fakulty stavební VUT v Brně.

Práce **Romana Hrabánka** z Fakulty architektury ČVUT, ateliéru Kohout–Tichý, Ústav nauky o budovách, se zabývá návrhem **Nové čtvrti v Olomouci**. Porota v ní ocenila nadstandardně promyšlenou koncepci nové čtvrti na území rozsáhlého armádního brownfieldu.

Jakub Sedláček se ve svém projektu **Brownfield Veletržní v Brně** zabývá revitalizací území bývalých oděvních závodů a navazujícího okolí v širším centru Brna. Jeho návrh zpracovaný v Ateliéru urbanistické tvorby Ústavu architektury Fakulty stavební VUT v Brně zaujal porotu jednoduchým a srozumitelným zpracováním a přesvědčivostí navržené urbanistické struktury. Porotě se líbilo jeho uvažování o principech udržitelnosti a konkrétních opatřeních, které by v kontextu současné doby mělo být přirozenou součástí každé urbanistické úlohy.

Odměny

Odměnu se porota rozhodla udělit dvojici **Barbora Gunišová** a **Dominik Haviar** z Ústavu urbanizmu a územního plánování FA STU v Bratislavě za projekt **Transformácia areálu – Dynamitky – Bratislava-Dimitrovka**. Projekt vyniká přehlednou a srozumitelnou analytickou částí a sympatickou mírou zoomu v části návrhové. V neposlední řadě porotu oslovilo také výsostně urbanistické zadání, které transformuje bratislavské území o rozloze 105 ha na autonomní městskou čtvrť.

Odměnou porota ocenila také **Bohdana Hollého**, Ústav urbanizmu a územního plánování FA STU v Bratislavě za projekt **Kollárovo námestie v Bratislavě**. Jeho bakalářská práce revitalizuje důležitý veřejný prostor v centru Bratislavy. Porota vyzdvihla kvalitní analýzu veřejných prostor v širších územních souvislostech i následný návrh nabízející rozmanité využití prostoru s ohledem na různé potřeby uživatelů i institucí zde sídlících. Porota pozitivně hodnotila také ekologické využití dešťové vody a řešení dopravy formou sdružených zastávek umožňujících využití autonomních osobních vozidel.

Posledními oceněnými byli **Tomáš Kadák** a **Matej Mega** z Ústavu urbanizmu FA STU v Bratislavě, kteří obdrželi odměnu za návrh projektu **Transformácia areálu Dimitrovka, Bratislava**, rozsáhlého průmyslové území. Ve svém zdůvodnění výběru právě tohoto projektu porota zmiňuje kvalitně zpracovanou analytickou část, v níž autoři zkoumají širší souvislosti, analyzují zeleň, funkčnost provozu, dopravu, kompozici a historii území.

Porota

V porotě letošního ročníku Urban Design Award byli tito závislí porotci z řad pedagogů zúčastněných univerzit: Ing. arch. **Alžběta Sopiřová**, PhD. (FA STU), doc. Dr. Ing. arch. **Gabriel Kopáček** (FA VUT), doc. Ing. arch. **Jan Mužík**, CSc. (Fakulta stavební ČVUT), Ing. arch. **Václav Jetel**, Ph.D. (FSV ČVUT, AUÚP), Ing. arch. **David Tichý**, Ph.D. (FA ČVUT). Nezávislí porotci byli Ing. arch. **Radek Janoušek** (Nadace Proměny), Ing. arch. **Pavel Ludvík** (ÚMČ Praha 10), Ing. arch. **Lukáš Vacek** (nezávislý architekt), Ing. arch. **Pavel Vecán** (Swietelsky Real Estate CZ s.r.o.), Ing. arch. **Martin Sládek** (Consequence forma). Předsedkyní se stala Ing. arch. **Kristina Ullmannová** (IPR Praha). Na průběh zasedání dohlížel sekretář soutěže Ing. arch. **Vít Řezáč** a koordinátorka Ing. arch. **Zuzana Poláková**.

Projekty si můžete prohlédnout na: <https://www.fa.cvut.cz/cs/aktualne/12684-vysledky-mezinarodni-studentske-souteze-urban-design-award-za-rok-2018-2019>

Vít Řezáč

Konference MĚ100 popáté

Fakulta architektury ČVUT v Praze bude pořádat ve čtvrtek 12. listopadu 2020 v prostorách CAMPu v Praze již pátý ročník specializované konference pro studenty doktorandského studia pod názvem **MĚ100**. Konference je určena pro všechny, kteří se zajímají o ekonomické souvislosti při plánování měst. Záštitu nad konferencí převzala mj. rovněž Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR.

Cílem konference je pokračovat v diskusi na téma ekonomika vs. plánování. O ekonomických otázkách v souvislosti s prostorovým plánováním se v odborné veřejnosti stále častěji mluví, i když rozhovory mívají spíše charakter povzdechu. Organizátoři proto chtějí touto cestou podrobně zmapovat, kdo se tematice plánování měst a regionů ve spojitosti s ekonomikou na českých vysokých školách věnuje, a podchytit mladé zájemce do budoucna.

Koncept konference je založen na prezentaci rozpracovaných prací doktorandů a referátech přizvaných hostů. Poté následuje

diskuse účastníků. Zváni jsou zejména čeští i zahraniční experti mimo akademické prostředí, tzn. představitelé obcí, pracovníci odborů, na kterých připravují rozpočty krajů nebo měst, zástupci bank, které financují projekty veřejných staveb, nebo zkušení manažeři privátních projektů, kteří hledají cesty ke spolupráci s veřejným sektorem. Letos podruhé přijede host z německého think-tanku v oblasti plánování a nemovitostí IREBS z univerzity v Regensburgu.

Ústav prostorového plánování FA ČVUT, který je odborným garantem akce, se dlouhodobě věnuje problematice ekonomiky v území. V předmětu *Ekonomie staveb a sídel*, který se vyučuje v pátém ročníku, prošly krátkým školením již tisíce absolventů. Nově byl vloni na Fakultě architektury otevřen studijní modul *Development*, ve kterém se prohlubuje znalost ekonomických souvislostí v investiční výstavbě.

Na konferenci spolupracují vedle vysokých škol profesní organizace, které mají osvětlu na poli plánování měst a výstavby jako

hlavní poslání. Je to jednak naše Asociace pro urbanismus a územní plánování ČR, dále Asociace pro rozvoj trhu nemovitostí (ARTN) nebo Asociace developerů (AD).

Konference proběhne v prostorách CAMPu na IPR Praha ve dnech 12. a 13.11.2020. Konference je podpořena grantem ČVUT 43/20/FS a je veřejně přístupná bez účastnického poplatku. Program a anotace příspěvků budou zveřejněny na www.me100.eu.

Uvítáme, když svoji účast potvrdíte do 3. listopadu e-mailem na silhamar@fa.cvut.cz.

Prof. Sven Bienert z Regensburgu ve své loňské přednášce upozornil na skutečnost, že tzv. Zelená dohoda pro Evropu bude mít dalekosáhlé důsledky pro rozhodování nadnárodních investorů a města či regiony, které adekvátně nezareagují, se mohou stát nekonkurenceschopnými.

Vít Řezáč

Nové publikace

MORKUS, Josef
POLÁKOVÁ, Lucie
**Regulační plán
vydávaný obcí.**
Otázky a odpovědi
[1. vyd. MMR ČR, ÚÚR, Praha, Brno: 2020, vychází jako mimořádná příloha časopisu Urbanismus a územní rozvoj č. 3/2020, 9. s. ISBN 978-80-87318-95-9]

Publikace slouží k základní orientaci v problematice regulačních plánů vydávaných obcí. Primárně je publikace určena obcím, zejména jejich zastupitelům.

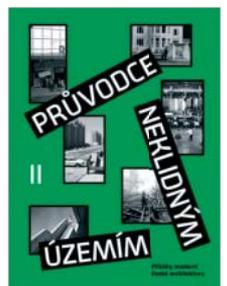
**Manuál
pro
kultivovanou
Prahu**
[Odbor památkové péče Magistrátu hl. m. Prahy: 2020, PDF soubor, dostupný z: <https://kultivovana.praha.eu/>]

Manuál se věnuje problematice vizuálního smogu, na souboru pravidel prezentuje, jak se mají jednotlivé provozovny vizuálně prezentovat s respektem k hodnotám historického města.

MELKOVÁ, Pavla
CIKÁN, Miroslav
**Architektura
reciprocit**
[1. vyd. KANT, Praha: 2020, 168 s. ISBN 978-80-7437-318-3]

Autoři publikace na konkrétních příkladech ukazují důležitost vzájemnosti, sounáležitosti a spolupráce nejen ve vztazích architektury vůči lidem a prostředí, ale také v životě společnosti obecně. Vycházejí z předpokladu, že druhy vazeb, kterých je architektura účastná a které vytváří, jsou založeny na stejných či podobných principech jako vztahy mezi lidmi či uvnitř přírody.

HORÁK, Ondřej.
**Průvodce neklidným
územím II – Příběhy
moderní české
architektury**
[1. vyd. Labyrint, Magnús Art, Praha: 208, 239 s. ISBN 978-80-87260-97-5]

Druhý díl s předmluvou Adama Gebriana je věnován realizacím nejvýznamnějších architektů 20. a 21. století na našem území.

COLEOVÁ, Emily (ed.)
**Průvodce
architekturou**
[1. české vyd. Svojtka & Co., Praha: 2018, 352 s. ISBN 978-80-256-2358-9]

Průvodce historií architektury od prvních civilizací po průmyslovou revoluci.

MENCL, Václav
**Dějiny evropské
architektury I**
[1. vyd. NPÚ, ÚOP středních Čech, Praha: 2019, 208 s. ISBN 978-80-88339-05-2]

Jednotlivé díly knihy budou vycházet postupně v letech 2019–2022. První díl čtyřsvazkového díla pojednává o architektuře nejstarších civilizací v Mezopotámii a v Egyptě, přibližuje umění Kréty, řeckého kmene Dóřů i umění Chetitů a vrcholí v době achaimenovských králů v Persii.

VORLÍK, Petr (ed.)
**(A)typ /
architektura
osmdesátých let**
[1. vyd. FA ČVUT, Praha: 2019, 255 s. ISBN 978-80-01-06631-6]

Knihy zachycuje architektonické navazování na výdobytky šedesátých let, import zahraničních příkladů, rostoucí důkaz na kontext místa, ekologii, humanizaci zprůmyslněného stavebnictví a především neutuchající touhu tvůrců po osobitě autorské architektuře.

KRAJČI, Petr
VORLÍK, Petr
SMĚTÁK, Pavel
**Navzdory, architekti
1969–1989–2019**
[Grada Publishing, Praha: 2020, 224 s. ISBN 978-80-271-2583-8]

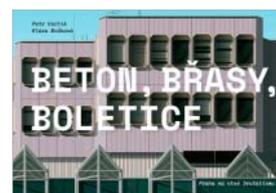
Publikace vydaná ke stejnojmenné výstavě, představuje řadu známých i téměř neznámých architektů pod zorným úhlem zápasů

o svobodu občanskou i tvůrčí v roli aktérů vymezujících se proti politické i komerční totalitě. Kniha je doplněna kapitolou o vzniku Obce architektů po listopadu 1989 a přerodu architektonické profese ve svobodné povolání a prosazení České komory architektů.

AULICKÝ, Václav
Žižkovská věž
[1. vyd. Jonathan Livingston, Praha: 2020, lze zakoupit rovněž na FA ČVUT]

Vysílač Praha-město představuje první a zároveň poslední televizní věž, která byla v Československu postavena v centru města. Stavět se začal koncem komunistické éry a dokončen byl po sametové revoluci, v roce 1992.

VORLÍK, Petr
BRŮHOVÁ, Klára
**Beton, Brásky,
Boletice.**
**Praha na vlně
brutalismu**
[1. vyd., ČVUT, Praha: 2020, 304 s. ISBN 978-80-01-06567-9]

Knihy se věnuje fenoménu a různým polohám brutalismu v Praze. Ze staveb, které autoři zahrnuli do knihy, lze jmenovat např. Urologickou kliniku KU, hotel Intercontinental, věže kláštera Pod Slovany, Barrandovský most, Kotvu a další.

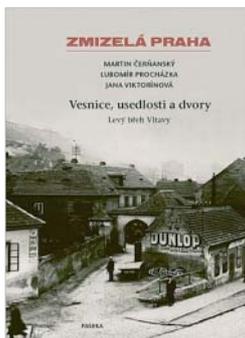
van UFFELEN, Chris
**Brutalismus
včera a dnes**
[1. vyd. Grada Publishing, Praha: 2019, 304 s. ISBN 978-80-247-3096-7]

Na ukázkách brutalistických staveb mnoha významných architektů minulosti i současnosti kniha zprostředkovává hluboké porozumění pro nedocenený architektonický styl.

**HORÁK, Jiří
BURIAN, Jaroslav
a kol.**
**Prostorové
simulační
modelování
dopravní
dostupnosti**
[1. vyd. Česká geogra-
fická společnost, Praha:
2019, 360 s. ISBN 978-80-
907728-0-9]

Monografie poskytuje návod k realizaci prostorových stochastických simulací pro hodnocení dopravní dostupnosti a srovnává je s klasickými přístupy k hodnocení na příkladu modelování dopravní dostupnosti Olomoucka a Ostravska.

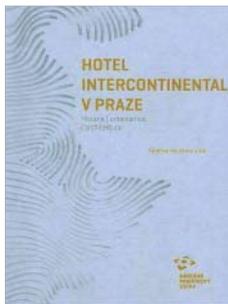
**ČERŇANSKÝ, Martin
PROCHÁZKA, Lubomír
VIKTORÍNOVÁ, Jana**
**Zmizelá Praha –
Vesnice, usedlosti a dvory:
Levý břeh**
[1. vyd. Paseka, Praha:
2019, 240 s. ISBN 978-
80-7432-984-5]

Motol, Stodůlky, Vokovice nebo Ruzyně. To jsou čtvrti, které dnes vnímáme jako přirozenou a samozřejmou součást Prahy. Tam, kde dnes stojí nemocnice, letiště nebo sídliště, byly ale dříve vesnice, hospodářské dvory, návsi, sady a kostelíky. Co se z minulosti pražských vesnic ztratilo a jak se proměnily, připomíná další kniha z edice Zmizelá Praha.

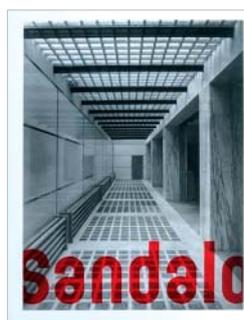
**DVOŘÁKOVÁ, Dita
GUZIK, Hubert
ZIKMUND, Jan**
**Architektura
v přerodu:
1945–1948,
1989–1992**
[1. vyd. FA ČVUT v Praze,
Praha: 2019, 239 s. ISBN
978-80-01-06524-2]

Autoři na příkladu bytové výstavby, regionálního plánování či průmyslové architektury ukazují, jaký vliv na tvorbu mělo formování československého sociálního státu za třetí republiky a nástup tržní ekonomiky po sametové revoluci.

**HOUŠKOVÁ, Kateřina
a kol.**
**Hotel
Intercontinental
v Praze:
historie – urbanismus
– architektura**
[1. vyd. Národní památko-
vý ústav, Praha: 2019, 254
s. ISBN 978-80-7480-129-7]

Publikace je věnována ikonické stavbě Prahy z přelomu 60.–70. let, slavnému hotelu Intercontinental. Sebevědomá stavba realizovaná v letech 1968–1975 podle projektu kolektivu pod vedením architekta Karla Filsaka.

**Vize modernosti:
Rudolf Sandalo**
[1. vyd. Muzeum města
Brna, Brno: 2019]

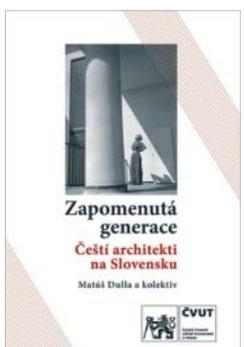
Snímky fotografa Rudolfa Sandala jsou nejen výjimečnými doklady meziválečné architektury v Československu, ale také vynikající úrovně její fotografické dokumentace.

Publikace je věnována ikonické stavbě Prahy z přelomu 60.–70. let, slavnému hotelu Intercontinental. Sebevědomá stavba realizovaná v letech 1968–1975 podle projektu kolektivu pod vedením architekta Karla Filsaka.

**HŮRKOVÁ, Ludmila
PRIX, Dalibor (eds.)**
**Teoretické základy
památkové péče
na prahu 21. století**
[1. vyd. Artefactum, Pra-
ha: 2019, 187s. ISBN 978-
80-88283-27-0]

Sedm vybraných statí z pera odborníků zastupujících řadu humanitních i přírodovědných oborů se zabývá otázkou zhoršujícího se postavení zejména nemovitého kulturního dědictví v české společnosti.

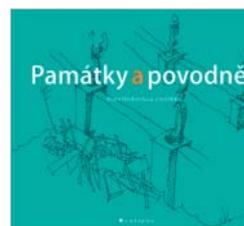
Matuš Dulla a kol.
**Zapomenutá
generace.
Čeští architekti
na Slovensku**
[1. vyd. ČVUT v Praze, Pra-
ha: 2019, 408 s. ISBN 978-
80-01-06600-3]

Při příležitosti stého výročí příchodu silné vlny českých architektů na Slovensko přibližuje kniha jejich životní osudy a architektonická díla.

**KŘENKOVÁ, Zuzana,
ŘÍHOVÁ Vladislava (eds.)**
**Sochy a města –
Morava.
Výtvarné umění
ve veřejném
prostoru
1945–1989**
[1. vyd. Univerzita Par-
dubice: 2020, 400 s. ISBN
978-80-7560-279-4]

Reprezentativní publikace mapuje vybraná díla socialistického období, která doplnila mezi lety 1945–1989 veřejný prostor měst i venkovských lokalit na Moravě.

NEDVĚDOVÁ, Klára a kol.
**Památky
a povodně
– Prevence
a sanace**
[1. vyd. Grada Pub-
lishing, Praha: 2020,
184 s. ISBN 978-80-
271-1763-5]

Kniha představuje informace a metodické postupy, které lze uplatnit při plánování a uskutečňování protipovodňové ochrany památkově chráněných a jinak cenných objektů i provádění sanačních opatření v případě, že byly poškozeny.

TICHÝ, David et al.
**Jak hodnotit
udržitelnost
bydlení? Metodická
příručka pro obce**
[1. vyd. NSZM, CEKB, FA
ČVUT, Praha: 2020, 68 s.
Dostupné z: https://www.dataplanning.info/img_upload/7bdb1584e3b8a53d337518d988763f8d/2020_jak-hodnotit-udrzeltnost-bydleni.pdf]

Metodika pohlíží na oblast bydlení jako na soulad čtyř základních rovin, tj. sféry ekonomické, environmentální, sociální a kulturní. V každé z nich doporučuje vždy tři reprezentativní ukazatele, které ji popisují. Metodika vsadila na princip sebehodnocení dané obce – dle příslušných dat a znalostí si na pomyslném semaforu přiřadí červenou, oranžovou či zelenou.

Aktuality, informace

XXVII. valná hromada ČKA se uskuteční v sobotu 19. září 2020 od 9:30 hod. na Fakultě architektury ČVUT, Thákurova 9, Praha 6. | **6. odborná konference BIM ve stavebnictví 2020** se uskuteční ve dnech 2. a 3. září 2020 v prostorách Nadace ABF, Václavské nám. 31, Praha 1 | Na webových stránkách ÚÚR v sekci Stanoviska a metodiky je zveřejněno aktualizované metodické sdělení **Vztah územního plánu k odpojování objektů od centrálního zásobování teplem a průřez územní energetické koncepce do územního plánu** | **Estetika udržitel**

telné architektury je název výstavy v galerii Jaroslava Fragnera v Praze; výstava potrvá do 20. září | Magistrát hl. m. Prahy vydal příručku **Manuál pro kultivovanou Prahu**, která obsahuje pravidla označování provozoven zejména v památkově chráněných územích v Praze | **Aktualizace ÚAP Prahy**. Rada hl. m. Prahy schválila 13. 7. 2020 podobu nových ÚAP, které zpracuje IPR Praha | Profesor a bývalý děkan FA ČVUT v Praze **Zdeněk Zavřel se stal laureátem ocenění Pocta ČKA za rok 2019.** | **Členské příspěvky AUÚP ČR na rok 2020** zůstá-

vají ve stejné výši jako v předchozím roce (900 Kč řádní členové, 200 Kč důchodci, jejichž jediným příjmem je důchod; 200 Kč členky a členové, jejichž jediným příjmem je rodičovský příspěvek; příspěvky neplatí členové starší 80 let). Příspěvky je nutno uhradit na účet AUÚP (č. ú. 1922930399/0800) nebo složenkou nejpozději do 30. 6. 2020. Na složenke uvádějte do zprávy pro příjemce z důvodu identifikace platby své jméno, ev. jako variabilní symbol své rodné číslo. Uhrazené členské příspěvky opravňují k uplatnění sníženého poplatku za akce pořádané Asociací (konference, studijní cesty).

KURZY CELožIVOTNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ – ČVUT V PRAZE

Fakulta stavební ČVUT v Praze pořádá v druhém pololetí roku 2020 ve svých prostorách kurz celoživotního vzdělávání (akreditovaný Ministerstvem vnitra dle § 30 odst. 5 zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků):

Územně analytické podklady

Cílem přednášek je podat komplexní informaci k problematice aktualizací ÚAP dle stavebního zákona a prováděcí vyhlášky č. 500/2006 Sb. tak, aby pro aktéry celého procesu byly informace logicky sdělované po jednotlivých etapách prací. Výuka proběhne v Praze na Fakultě stavební ČVUT ve dnech **7.–11. 9. 2020**.

Více informací na <http://www.uzemi.eu/czv-uap.html>

ČLOVĚK, STAVBA A ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ 14

Katedra urbanismu a územního plánování Fakulty stavební ČVUT v Praze si Vás dovoluje pozvat na čtrnáctý ročník konference **Člověk, stavba a územní plánování (ČSÚP 14)**, která se bude konat ve středu **11. 11. 2020** (místoprost B169). Podrobnější informace naleznete na www.csup.uzemi.eu.

Konference je určena zejména vědecko-výzkumným pracovníkům, studentům doktorských studijních programů, pracovníkům veřejné správy, odborníkům z praxe, ale též zástupcům firem a představitelům občanské společnosti, kteří jsou zváni zejména k diskusi nad konferenčními příspěvky. Výstupem konference je **recenzovaný sborník**, který byl v roce 2019 zařazen do prestižní databáze Scopus.

Přihlášky na <http://csup.uzemi.eu/prihlaseni-na-konferenci.html> do 30. 10. 2020 pro pasivní účastníky (do 30. 9. 2020 zaslání anotací pro aktivní účastníky). Konference je pro studenty a zaměstnance ČVUT zdarma, pro ostatní pasivní účastníky je vložné 400 Kč, pro aktivní účastníky 700 Kč.

